

София 1000, ул. "Петър Парчевич" № 47, ЕИК 175203485
тел: 02 935 89 44, факс: 02 925 03 94, www.bulgargaz.bg

Отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите на „Булгаргаз“ ЕАД за 2023 г.

Настоящият Отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите на „Булгаргаз“ ЕАД за 2023 г. е разработен на основание изискването, заложено в чл. 16, ал. 3, Раздел III от Наредба № Е-РД-04-4 от 14.07.2016 г. за публично оповестяване и оптимизиране на разходите на търговските дружества с 50 и над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала, извършващи дейности по Закона за енергетиката (Обн., ДВ, бр. 68 от 30.08.2016 г., в сила от 30.08.2016 г.).

Съгласно Наредбата, основната цел на плана за оптимизиране на разходите на Дружеството е органите на управление на „Булгаргаз“ ЕАД да предприемат мерки с оглед осигуряване на целесъобразност при разходването на финансовите средства и при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Финансовите средства да се разходват и управляват икономично, ефективно и ефикасно. За постигане на заложените цели да се разработи система от управленски мерки, критерии и ключови показатели, съобразени със спецификата на дейността, които да послужат за наблюдение и оценка на ефикасността, с която се извършват определени разходи в Дружеството, както и тяхното прилагане, което ще доведе до финансова устойчивост и стабилност на „Булгаргаз“ ЕАД.

Отчетът за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите е изготвен въз основа на данните за 2023 г. от Актуализираната Бизнес план-програма за периода 2023-2027 година, съпоставена с данните от одитирания финансов отчет за същия период на 2023 г.

На базата на резултатите на анализа и оценката на планираните разходи за доставка на природен газ, на други доставки на стоки и услуги, а също така и на финансовото състояние на Дружеството се предлага настоящият отчет за изпълнение на плана, който съдържа информация за извършените разходи и конкретни действия, които са предприети за оптимизирането им съгласно спецификата на дейността.

Характер на разходите на Дружеството

Разходите по икономически елементи на Дружеството включват себестойност на продаден природен газ, разходи за материали, разходи за външни услуги, разходи за амортизация, разходи за възнаграждения и други разходи.

Таблица № 1 показва, че над 91% от разходите на „Булгаргаз“ ЕАД са за себестойността на природния газ.

Таблица № 1

хил. лева

	2023 г. Отчет	2023 г. План	2024 г. План	2025 г. План	2026 г. План	2027 г. План
Разходи по икономически елементи	(2 565 281)	(2 556 617)	(4 090 122)	(3 760 596)	(3 874 610)	(3 763 612)
Отчетна стойност на продадения природен газ	(2 348 460)	(2 366 705)	(3 969 971)	(3 639 880)	(3 753 588)	(3 642 271)
Съотношение на себестойност на природен газ и общо разходи	91,55%	92,57%	97,06%	96,79%	96,88%	96,78%

По отчет за 2023 г. е налице по-ниска себестойност на продадения природен газ спрямо планираната. Това се дължи на по-ниските доставни цени на природен газ, спрямо планираните.

Цената, по която „Булгаргаз“ ЕАД купува природния газ, съгласно условията на договори с доставчици е обвързана с международните котировки на цените на алтернативните на природния газ горива, международните котировки на газовата борса TTF и валутния курс на щатския долар спрямо EUR и BGN, върху които Дружеството няма влияние.

Поради тази причина, представеният отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите на „Булгаргаз“ ЕАД се фокусира върху останалите разходи на Дружеството (равни на около 9% от всички разходи).

В изпълнение на горепосочената Наредба, след анализиране на извършените и планираните през 2023 г. разходи, са взети предвид основните макроикономически показатели за страната прогнозирани от Министерството на финансите и заложи при изготвянето на Държавния бюджет на Република България за периода до 2023 г.

Разходите на „Булгаргаз“ ЕАД за 2023 г. по тримесечия съпоставени с планираните са показани в Таблица № 2 и № 3.

Таблица № 2

хил. лева

	I тримесечие 2023 г.		II тримесечие 2023 г.		III тримесечие 2023 г.		IV тримесечие 2023 г.	
	Отчет	План	Отчет	План	Отчет	План	Отчет	План
Разходи за материали	(15)	(15)	(14)	(14)	(25)	(35)	(41)	(66)
Разходи за външни услуги	(4 635)	(4 635)	(5 491)	(5 491)	(5 082)	(13 744)	(5 131)	(16 533)
Разходи за амортизация	(96)	(96)	(96)	(96)	(100)	(130)	(107)	(130)
Разходи за персонала	(1 021)	(1 021)	(1 243)	(1 243)	(795)	(868)	(1 457)	(1 514)
Разходи за провизии	-	-	(374)	(374)	-	-	(241)	(374)
Други разходи за дейността	(44)	(43)	(31)	(31)	(19)	(78)	(66)	(169)
Разходи за неизползван капацитет	(5 132)	(5 132)	(27 537)	(27 537)	(43 336)	(28 172)	(30 033)	(14 842)

Таблица № 3

хил. лева

	2023 г. Отчет	2023 г. План	Изменение в стойност	Изменение в %
Разходи за материали	(95)	(130)	35	(26,92%)
Разходи за външни услуги	(20 339)	(40 403)	20 064	(49,66%)
Разходи за амортизация	(399)	(452)	53	(11,73%)
Разходи за персонала	(4 516)	(4 646)	130	(2,80%)
Разходи за провизии	(615)	(748)	133	(17,78%)

	2023 г. Отчет	2023 г. План	Изменение в стойност	Изменение в %
Други разходи за дейността	(160)	(321)	161	(50,16%)
Разходи за неизползван капацитет	(106 038)	(75 683)	(30 355)	40,11%

Основен метод за оптимизиране на разходите, представени в *Таблица № 3*, е осъществяване на финансов контрол върху всички разходи, чрез набелязване на допълнителни мерки за предприемане на действия, както по отношение на предварителния анализ и мониторинг/контрол, така и по отношение на контрола при извършването и отчитането на разхода.

Извършването и отчитането на разходите през отчетния период е направено в съответствие с правилата, като стриктно са спазвани изискванията на приложимите закони и подзаконовни нормативни актове, както и вътрешните регламентиращи документи на Дружеството. Също така, планираните разходи са съобразени с ефективното им използване.

През 2023 г. при всичките разходи освен разходи за неизползван капацитет се наблюдава намаление в сравнение с планираните, което е видно от таблиците по-горе.

В разходите за материали се включват закупени активи (офис техника, мебели и др. със стойност под прага на същественост, съгласно счетоводната политика на дружеството), канцеларски материали и консумативи, горива и смазочни материали за автомобилите, авточасти и принадлежности, автомобилни гуми, стопански инвентар, санитарни материали, рекламни материали, служебна литература и други материали. Дружеството прилага финансова политика, относно правилата и процедурите за извършване на такива разходи по отношение на целесъобразността и избора на доставчик, предлагащ най-ниска цена или при най-добро съотношение качество/цена.

В разходите за външни услуги за периода с най-голям относителен дял са разходите за съхранение на природен газ. Следва да се отбележи, че „Булгаргаз“ ЕАД няма влияние върху начина на формиране на размера на разходите за съхранение на природен газ, тъй като те се определят от Оператора на газопреносната мрежа.

При разходите за материали и разходите за външни услуги се прилагат процедури по ЗОП, когато стойността надвишава 30 000 лева. По този начин Дружеството спазва и изпълнява законовите изисквания.

Другите разходи включват разходи за командировки, представителни, обучение, еднократни данъци, членство в организации и други. Съгласно Правилата за финансово управление и контрол, утвърдени и прилагани в Дружеството, предварителният контрол следи извършването на разходите от всякакъв характер, като се изисква изготвяне на аргументиран доклад и анализ, за да бъде одобрен всеки един разход.

„Булгаргаз“ ЕАД предприема действия по разписана политика за събиране на вземанията, с която се цели намаляване на просрочените вземания от клиентите, като се цели погасяване в най-кратък разумен срок. По този начин се оптимизира входящия паричен поток и Дружеството не изпада в забава на плащанията към своите доставчици.

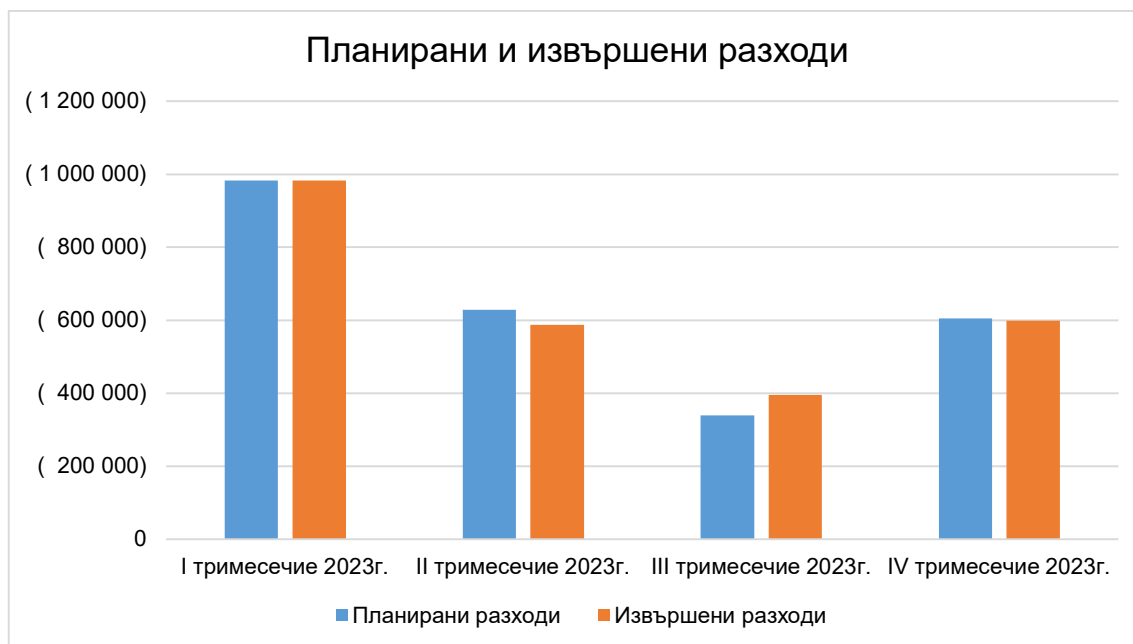
Изготвеният настоящ отчет проследява и сравнява планираните и отчетените стойности на избраните критерии и показатели, заложи в Плана за оптимизиране на разходите.

Показатели за наблюдение и изпълнение на Плана

Количествените и стойностните показатели, които Дружеството използва за измерване на икономичността, ефективността и ефикасността на извършените разходи са следните:

- **Графиката показваща планирани разходи и извършени разходи**

Графиката съпоставя планираните и реално извършените разходи на Дружеството.

От графиката е видна тенденция за намаляване на разходите през второ, трето и четвърто тримесечие в сравнение с разходите през първо тримесечие.

Най-голямото отклонение на извършените разходи, спрямо планираните се наблюдава в трето тримесечие, дължащо се на увеличение на разходите за неизползван капацитет спрямо непредвидените такива.

- **Ефективност на разходите**

Ефективността на приходите се изчислява на база тримесечие и показва колко приходи от дейността получава предприятието от използването на единица разход за същата дейност.

$$\text{Ефективност на разходите} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}}$$

Колкото по висока е стойността на ефективността на разходите, толкова повече приходи генерира единица разход.

Таблица № 4 съпоставя отчетни и планирани разходи, за да бъде изчислен коефициента за ефективност на разходите за провизия.

Таблица № 4

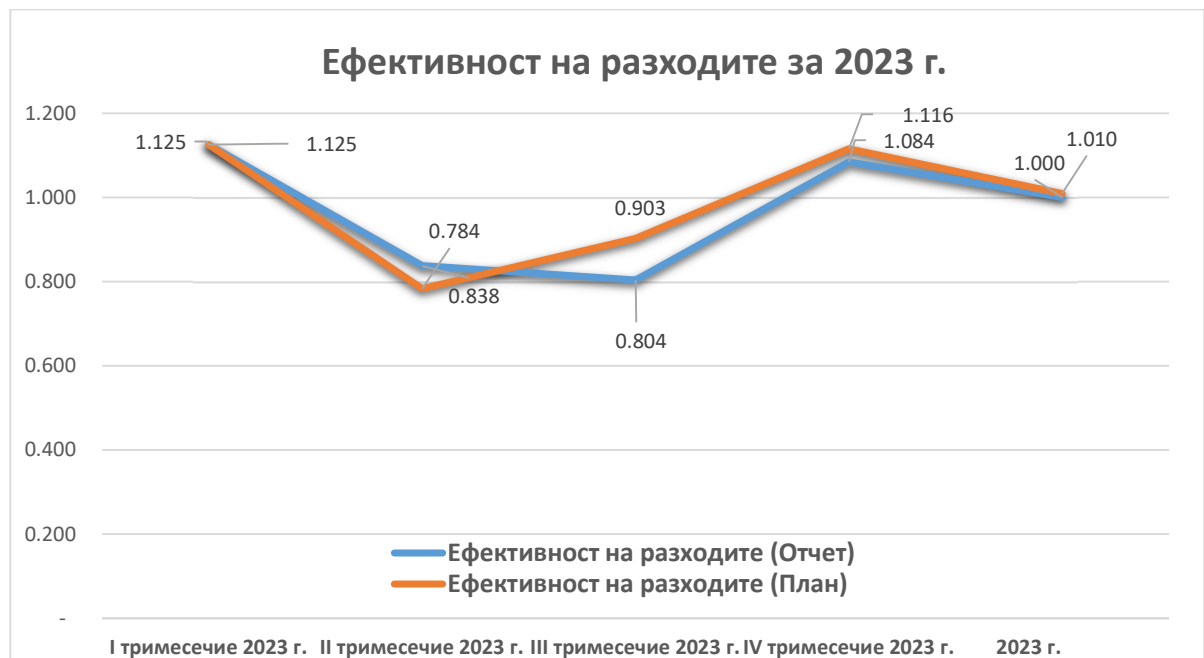
хил. лева

	I тримесечие 2023 г.	II тримесечие 2023 г.	III тримесечие 2023 г.	IV тримесечие 2023 г.	2023 г.
Приходи (Отчет)	1 106 340	491 759	318 037	649 845	2 565 981
Приходи (План)	1 106 340	492 728	306 678	675 212	2 580 958
Разходи (Отчет)	(983 073)	(587 149)	(395 764)	(599 295)	(2 565 281)
Разходи (План)	(983 074)	(628 861)	(339 671)	(605 011)	(2 556 617)
Ефективност на разходите (Отчет)	1,125	0,838	0,804	1,084	1,000

	I тримесечие 2023 г.	II тримесечие 2023 г.	III тримесечие 2023 г.	IV тримесечие 2023 г.	2023 г.
Ефективност на разходите (План)	1,125	0,784	0,903	1,116	1,010

- Графика на ефективността на разходите

Графиката представя визуално как се изменя ефективността на разходите спрямо всяко тримесечие.

Стойностите на показателя за ефективност на разходите през разглеждания период приближават единица, което показва, че дружеството има почти толкова или повече приходи, отколкото разходи.